

Asia: VN/11443/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annetun direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Millaisia vaikutuksia näette ehdotettujen muutosten aiheuttavan?

Nykyiset käytännöt vaativat monelta osin muuttamista ja kehittämistä, joten lailla parannetaan, kehitetään ja korjataan palveluiden tai joidenkin niiden osa-alueiden esteettömyyttä. Esteettömien palveluiden kehittäminen vaatii yhteistyötä niin palveluiden tuottajilta kuin käyttäjiltäkin, sillä palveluiden käyttäjillä on hyvin erilaisia tarpeita.

Kysymyksiä lausunnonantajille

Lakiuudistuksen valmistelun aikana on keskusteltu valvontakokonaisuuden järjestämisestä.

Valvontakokonaisuus on kuitenkin tässä vaiheessa osin avoin.

Lausunnonantajia pyydetään ottamaan kantaa valvontaan kokonaisuudessaan.

Miten tuotteiden ja palvelujen esteettömyyden valvonta olisi tarkoituksenmukaista järjestää?

Uuden palvelun tai tuotteen esteettömyyden valvonta tulisi järjestää valtakunnallisesti yhtenäisten käytäntöjen ja EU- määräysten mukaan. Lisäksi joidenkin palveluiden valvontaan tulisi määrätä valvova taho alueellisesti tai kunnallisesti. Määräaikaistarkastukset olisivat käyttökelpoisia monissa palveluissa.

Lausunnonantajia pyydetään kommentoimaan erityisesti palvelujen valvontaa (esitysluonnoksen luku 4.2.6, sivut 83, 85 – 87), kun digitaalisten palvelujen valvonta on tarkoitus keskittää edelleen Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuusvalvonnan yksikköön. Lisäksi pyydetään ottamaan kantaa sähköisen viestinnän palvelujen ja audiovisuaaliseen mediaan pääsyn valvontaan sekä liikennettä koskevien esteettömyystietojen esittämisen valvontaan (laki liikenteen palveluista).

Digitaalisten palvelujen määrä on valtava ja lisääntyy koko ajan. Riittääkö valtakunnallinen valvonta Etelä-Suomen AVI:n toimesta? Huoli on myös siitä, pystytäänkö niitä valvomaan muuten kuin asiakkaiden palautteen perusteella.

Liikennöitsijöillä tulisi olla velvollisuus antaa tietoa esteettömistä palveluista. Myös niiden puuttumisesta tulisi selkeästi ilmoittaa. Voitaisiko liikennöitsijöitä velvoittaa ainakin silloin tällöin järjestämään esteettömiä kuljetuksia esim. matalalattia bussilla? Näiden valvonta tulisi järjestää mahdollisimman lähelle.

Erityisesti tuotteiden markkina- ja turvallisuuden järjestäminen on esityksessä vielä avoin. Lausunnonantajia pyydetään esittämään näkemyksensä alla esitettyihin (esitysluonnoksen luku 4.2.6.3, sivut 84-85) vaihtoehtoihin markkina- ja turvallisuuden järjestämisestä.

-

Valmistelussa on ollut esillä erilaisia vaihtoehtoja:

-

Rakennettu ympäristö

Esteettömyysdirektiivin vaatimukset rakennetulle ympäristölle on esitetty esteettömyysdirektiivin liitteessä III. Jäsenvaltiot voivat päättää kansallisesti, onko rakennetun ympäristön täytettävä liitteessä III vahvistetut esteettömyysvaatimukset. Tässä vaiheessa esitetään, että rakennettua ympäristöä koskevia vaatimuksia ei otettaisi mukaan tähän esitykseen vaan sen soveltamisesta päätettäisiin myöhemmin (ehdotus esitysluonnoksen sivuilla 92-94). Lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti siitä:

- Miten esteettömyysdirektiivin soveltaminen palvelun tarjoajan vastuulla olevaan rakennettuun ympäristöön konkreettisesti edistäisi esteettömyyttä ja kuinka laajamittaiseksi arvioitte vaikutukset rakennetun ympäristön esteettömyyteen?**
- Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioitte esteettömyysdirektiivin soveltamisella rakennettuun ympäristöön olevan palvelun tarjoajalle? Kuinka suuren osuuden esteettömyysdirektiivistä aiheutuvista kokonaiskustannuksista ne muodostaisivat?**

Direktiivin soveltaminen parantaisi huomattavasti palveluiden esteettömyyttä. Käytäntöjen ja kriteerien tulisi kuitenkin olla niin selkeät, ettei niihin jäisi epäselvyyksiä. Tämä ehkä toteutuisi paremmin kansallisella päätöksen teolla. Esteettömät palvelut mahdollistaisivat palveluiden käytön kaikille. Vanhojen rakennusten esteettömyys on usein huonosti toteutettavissa, muttei kuitenkaan mahdotonta. Esim. hissien rakentaminen vanhoihin kerrostaloihin olisi erittäin kustannustehokasta pitämällä aikavälillä, jos sillä mahdollistetaan mm. liikuntaesteisen asuminen omassa kodissa pitempään.

Vanhojen rakennusten korjaaminen esteettömäksi tulee usein kalliiksi. Näihin palvelun tuottajilla tulisi saada tukea. Onkin hyvä, että nykyiset rakennuskriteereissä esteettömyyttä pidetään esillä.

Muita huomioita esityksestä

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Olisi tärkeää, että eri kohderyhmät pääsisivät kehittämään eri toimijoiden kanssa esteettömyyteen liittyviä asioita. Jos huomataan, että palvelu ei ole esteetön ja se on vammaisen kannalta tärkeä palvelu, niin ketä informoidaan tästä asiasta?

Kangas Kirsi
Kuusamon kaupunki

Denisova Natalia
Kuusamon kaupunki